

Taikusydän on kulttuurihyvinvoinnin valtakunnallinen yhteyspiste. Kehitämme verkostomme kanssa ratkaisuja, joilla taiteen, sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten yhteistyö saadaan pysyväksi osaksi hyvinvointia edistäviä palveluita. Viestimme kulttuurihyvinvointialan ajankohtaisista uutisista.

Taiteilijoiden työtä ja asiakkaiden kokemuksia sosiaali- ja terveysalan toimintaympäristöissä

Taikusydämen vuoden 2022 kolmanteen teema-uutiskirjeeseen on koottu erilaisia oppaita ja julkaisuja, joissa esitellään taiteilijoiden työtä ja taidelähtöisiä menetelmiä, toimintamalleja ja yhteistyötä sekä asiakaskokemuksia sosiaali- ja terveysalan toimintaympäristöissä.

Julkaisuissa tuodaan esille kiinnostavia ja ajankohtaisia esimerkkejä kulttuurihyvinvoinnin ja taiteen alalta. Mukana on etätyöskentelykokemuksia, taiteilijaresidenssitoimintaa yhteisöissä, taidetoimintaa osana lastensuojelutyötä ja aikuissosiaalityötä sekä sosiaalisen kuntoutuksen ja kotoutumisen palveluita. Julkaisuista saa tietoa myös vertaistoinnasta, yhdenvertaisuudesta ja erityistaidetoiminnasta.

Varaa hetki aikaa oppaisiin tutustumiselle ja poimi ideoita, tietoa ja vinkkejä omaan työhösi – mukavia lukuhetkiä!

Taikusydämen tiimi

Paikkariippumatonta taidetyöskentelyä: kokemuksia etätyöskentelystä

Kohtaamisen taidetta – taiteilijoiden puheenvuoroja paikkariippumattomasta työskentelystä kunnissa -julkaisussa käsitellään Lähde! Taiteesta osallisuutta -hankkeen kokemuksia etätyöskentelystä. Lähteen Taidekummit kertovat puheenvuoroissaan

työskentelystä taiteilijoiden näkökulmasta sekä yhteistyön merkityksestä.

Kohtaamisen taidetta. Taiteilijoiden puheenvuoroja paikkariippumattomasta työstä kunnissa. Lähde! Taiteesta osallisuutta -hanke, verkkojulkaisu 05/2021. Oulun kaaren kuntayhtymä ja Taidekeskus Kulttuurikauppila.

Lue julkaisu

Taiteilijan residenssityöskentely sote-alan yhteisöissä

Yhteisölähtöinen taiteilijaresidenssitoiminta sosiaali- ja terveysalalla – Menetelmäopas kuvaa yhteisölähtöisen taiteilijaresidenssin toimintamallia, jossa taiteilija työskentelee sosiaali- ja terveysalan yksikössä, kuten päiväkodissa, palvelutalossa, päiväkeskuksessa, vankilassa tai sairaalassa. Residenssijakson aikana taiteilija työskentelee pidemmän aikaa sote-alan yhteisössä hyödyntäen oman taiteenalan menetelmiä. Opas esittelee taiteilijaresidenssin eri vaiheita, käytännön esimerkkejä ja on suunnattu erityisesti sosiaali- ja terveysalan toimijoille.

Lapio, Pauliina (2019). Yhteisölähtöinen taiteilijaresidenssitoiminta sosiaali- ja terveysalalla. Menetelmäopas. Taiteen edistämiskeskus.

Lue julkaisu

Oppaita erityistaidetoiminnan tekijöille ja toimijoille

Kettuki ry:n -oppaissa on tietoa taidetoiminnasta erityisen tuen tarpeen tekijöille, vammaispalveluiden palveluntuottajille sekä erityistaidetoiminnan parissa työtä tekeville taide-, kulttuuri-, sosiaali- ja terveysalan toimijoille ja opiskelijoille. Kettuki toimii erityistaidetoiminnan kentän edunvalvojana ja alan valtakunnallisena asiantuntijaverkostona sekä edustaa

erityistä tukea tarvitsevia taiteen tekijöitä Suomessa.

Yhdenvertainen taide – hyviä kysymyksiä ja käytäntöjä (2022).

Taidestudiotoiminta – taiteilijuutta, osallisuutta ja työllistymistä edistävä toimintamalli (2019).

Opas taitelijalle (2020).

Tutustu Kettuki ry:n oppaisiin

Luovia menetelmiä ryhmätoimintaan ja kotoutumisen tueksi

TAIDA! -julkaisussa esitellään muun muassa draaman, kirjoittamisen, sanataiteen, valokuvauksen ja liikkeen menetelmiä ja työpajatoimintaa. TAIDA! – Luovat menetelmät maahanmuuttajien ja nuorten elämänpolulla -hankkeessa (2020–2022) järjestettiin taidelähtöistä toimintaa nuorille ja työikäisille maahanmuuttajille, yksilöllisesti ja ryhmissä. Tavoitteena oli tuoda luovat menetelmät sosiaalisen kuntoutuksen ja kotouttamisen palveluiden tueksi ja lisätä tietoutta luovan toiminnan hyvinvointivaikutuksista.

Tutustu hankkeeseen ja oppaseen

Taide, kulttuuri ja luonto osana arjen työtä

Ihmisen huoltokirja – Hyvinvointia taiteesta, kulttuurista ja luonnosta -julkaisussa käsitellään taide-, kulttuuri- ja luontolähtöistä työskentelyä ja toimintamalleja osana hyvinvoinnin edistämistä. Julkaisussa esitellään erilaisia luovia toiminnallisia menetelmiä ja toimintamuotoja, esimerkiksi runoutta, sanataidetta, pelillisyyttä, elokuvakasvatusta, kosketusta ja luonnossa liikkumista. Luovuus voi tarkoittaa uusia näkökulmia, uutta asennetta työotteeseen tai arkisten ongelmien ratkomista toisin. Julkaisussa on myös hankkeen valmennuksiin osallistuneiden sote-alan ammattilaisten kokemustarinoita.

Aschan, Tuulevi & Juhola, Jatta (toim.) (2021). Ihmisen huoltokirja. Hyvinvointia taiteesta, kulttuurista ja luonnosta. XAMK inspiroi 29. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu.

Lue julkaisu

Sosiaalisen teatterin työpajoja nuorille

Legioonateatterin metodi: Sosiaalisen teatterin oppaassa esitellään Legionateatteri ry:n nuorille suunnattuja työpajaprosesseja. Ilmaisupainotteisiin työpajoihin hakeudutaan kuntouttavan työtoiminnan kautta ja pääkohderyhmänä ovat 18–29-vuotiaat. Työpajoissa yhdistyy teatteri ja sosiaalityö ja toiminnan perustavoitteena on vahvistaa nuorten sosiaalista hyvinvointia ja ennaltaehkäistä syrjäytymistä teatteritoiminnan avulla. Yksilöohjaaja toimii työpajaprosessissa nuorten tukena.

Järviluoma, Laura, Koski, Anne ja Tuomi, Satu (2021). Legionateatterin metodi: Sosiaalisen teatterin opas. Legionateatteri ry.

Lue opas

Taiteilija lastensuojelutyössä

Taiteilija lastensuojelutyössä -julkaisussa kuvataan monitaiteilijan työskentelyä ja taideprojektia Lohjan kaupungin Ojamon perhetukikeskuksessa. Julkaisu antaa myös tietoa taiteilijan työstä käytännössä ja taiteilijan palkkaamisesta organisaatioon.

Kainulainen, Pekka (2021). Taiteilija lastensuojelutyössä. Taiteen edistämiskeskus.

Lue opas

Vertaisryhmänohjausta soveltavan taiteen keinoin

Taiteen Sulattamo ry:n Soveltavan taiteen vertaisryhmänohjaaja -koulutusmallin avulla koulutetaan soveltavan taiteen vertaisryhmänohjaajia, jotka käyttävät

toimintamenetelminään erilaisia taiteen muotoja. Koulutusmallista tehty pedagoginen opas on suunnattu mallia soveltaville kouluttajille. Julkaisu sisältää koulutusmallin sekä prosessikuvauksen hankkeen työntekijöiden matkasta työtiiminä ja soveltavan taiteen vertaistoiminnan kehittäjinä. Mukana on myös kokemuksia ja näkökulmia soveltavaan taiteeseen.

Hoppi, Jenni & Mansikkala, Mikaela (2021). Soveltavan taiteen vertaisryhmänohjaaja - koulutusmalli. Taiteen Sulattamo ry.

Tutustu koulutukseen ja julkaisuun

Teatterin menetelmät osana kuntoutusta

Kotiteatteriprojekti -loppuraportti on tuotettu THEATRE-hankkeessa (Teatteri toipumisen välineenä: Mielensterveyskuntoutujat teatterin tekijöinä sosiaalipsykiatrisen kuntoutuksen ja asumispalvelujen kehittämisen kentillä). Hankkeessa toteutettiin teatterityöpajoja asumispalveluyksiköissä, joiden pohjalta luotiin esitys. Hankkeessa tutkittiin teatterin keinoin asukkaiden ja asumispalveluyksiköissä työskentelevien ihmisten ajatuksia ja kokemuksia kodista.

Jäntti, Saara & Loisa, Janne (toim.) (2018). Kotiteatteriprojekti – teatteri toipumisen välineenä -hankkeen loppuraportti.

Lue raportti

Nukketeatterin menetelmiä vuorovaikutuksen tueksi

Kohtaamisia nukketeatterin keinoin -opas tarjoaa käytännön neuvoja ja näkökulmia, miksi ja miten nukketeatteria voi käyttää vuorovaikutuksen tukena esimerkiksi sosiaali- ja terveydenhuoltoalojen toimintaympäristöissä. Nukketeatterin eri muotoja voidaan hyödyntää ihmisten kanssa esimerkiksi sellaisissa elämäntilanteissa, joissa omia tunteita ja ajatuksia on vaikea ilmaista sanallisesti.

Halme, Roosa & Susi, Marja (2017). Kohtaamisia nukketeatterin keinoin. Kokemuksia vuorovaikutteisesta nukketeatterista.

KOHTAAMISIA
NUKKETEATTERIN
KEINAIN

Kokemuksia vuorovaikutteisesta
nukketeatterista

Roosa Halme Marja Susi

Lue opas

#kulttuurihyvinvointi

Taikusydämen uutiskirje kertoo noin kerran kuukaudessa kulttuurihyvinvointialan ajankohtaisista tapahtumista, julkaisuista, koulutuksista, tutkimustiedosta, hankkeista, rahoitus- ja työmahdollisuuksista sekä hyvistä toimintamalleista.

[Tilaa uutiskirje](#)**Seuraa Taikusydäntä somessa****Yhteystiedot**

Taikusydän

Turun ammattikorkeakoulun Taideakatemia

Linnankatu 54

20100 Turku

p. +358 50 5985257

taikusydan@turkuamk.fi

taikusydan.fi**Peruuta uutiskirje**